

Vinvärlden utanför monopolet

Krönika **Ole Nielsen**

DE FLESTA SVENSKARS måttstock är av naturliga skäl Systembolagets sortiment och priser, men allt fler söker vin utanför Sveriges gränser; oftast via internet. Den som t ex gjorde så hösten 2009 då Bordeaux 2006 släpptes på Systembolaget upptäckte att världsmarknadspriset i vissa fall var upp till 50 % lägre än på Systembolaget. Likaså återfinns många viner utomlands som inte finns här hemma. I den stora världen utanför Sverige där vi bor finns det alltså massor med möjligheter, och en del risker, för den som är ute efter kvalitetsviner som finns i mindre kvantitet, har gott rykte och stor efterfrågan internationellt och som aldrig kommer till Sverige. Eller som snabbt tar slut hemma i Sverige eftersom "Systembolaget köper in utvalda artiklar i mycket begränsade volymer" (källa: Systembolagets lanseeringsplan 2010).

Köp tidigt om du kan

Att priserna sjunker från utgångspriser ("release prices", "first tranche prices") då det gäller svåråtkomliga viner är sällsynt. Rekommendationen är därför att generellt sett försöka köpa så tidigt som möjligt. Du har då framförallt två alternativ; antingen köper du primörviner eller så har du turen att vara med på listan av trogna kunder (efter typ 14 års köande) som får en tilldelning av ett fåtal flaskor från t ex bättre producenter från Bourgogne. Söker du kultviner som Romanée-Conti, Sine Qua Non, m fl. till förstahandspris hos internationella vinhandlare så blir du besviken. Dessa viner tar slut direkt hos de vinhandlare som har en allokering (tilldelning) från producenten. För dem som inte hade möjlighet att köpa vinerna då de släpptes återstår då andrahandsmarknaden. Då det (tyvärr) inte per automatik går att sätta likhetstecken mellan att vara vinälskare och att vara ekonomiskt oberoende så finns det alltid vinvänner som väljer att sälja sina viner. Viner som stigit kraftigt i värde kommer ofta ut på marknaden via auktioner eller vinhandlare som säljer viner i kommission för kunders räkning.

Eller köp när du kan

Eftersom jag är vinmäklare och medlem i vinbörsen i London; Liv-ex (London International Vintners Exchange) har jag tillgång till alla världsmarknadspriser i realtid. Min rekommendation är att hålla sig till en enkel regel; om du vill ha ett vin så lägg din energi på att köpa till marknadens bästa pris vid det tillfället och lägg ingen energi på priset dagen före eller efter.

Om man t ex följer prisutvecklingen på Chateau. Latour 2005 nedan så förstår du vad jag menar.

Omräknat i konsumentpris kommer här några prisexempel på en flaska Latour 2005 i svenska kronor:

* 15 325 kronor på Zachy's i Hong Kong den 24 maj 2009.

* 6 545 kronor på Zachy's i Hong Kong den 13 juni 2009.

* 10 137 kronor på Liv-ex den 1 februari 2010.

* 11 897 kronor på Systembolaget den 27 april 2010.

Primörpriset då vinet släpptes för kunder hos internationella vinhandlare? Ca 5 600 kronor per flaska.

Latour 2005 prisvärt?

Frågan fick jag av en kund då en flaska stod i ca 9 000:-. Mitt svar var nej då jag finner det svårt att efter en klunk vin som kostar 400:- känna att det här var riktigt billigt! Apropå "prisvärt" så kan man konstatera att Latour 2005 varit mer "prisvärt" vid vissa tillfällen än andra enligt ovan. De flesta beslut om att köpa ett vin, eller vad som helst, styrs ju av en kombination av förnuft och känsla. Personligen betalar jag med glädje mer för ett vin som jag kan servera mitt livs kärlek med orden "kommer du ihåg att vi drack detta i Positano på vår bröllopsresa?", än för ett lika bra vin som kostar mindre men som jag inte har samma känsla för. Däremot vill jag inte betala mer än vad jag behöver för vinet jag väljer (lite förnuft finns det trots allt). Prisvärt kan alltså, enligt min enkla mening, vara att betala ett lägre pris än vad man fått göra på annat håll eller vid ett annat tillfälle. För samma vin.

Hemleverans – dyrt eller billigt?

Likaså kan man diskutera om det är billigt att få 24 flaskor vin hemlevererat till t ex Stockholm för 120 kronor eller om det är dyrt. För den som bor precis intill en Systembolagsbutik och vill bära 12 flaskor en kort sträcka kan det vara dyrt. För den som hellre får flaskorna inburna i hemmet och som därmed slipper lägga tid och pengar på att köra till Systembolagets butik, leta och betala för parkering, stå i kö, bära ut i bil och åka hem så är det nog billigt. Är man dessutom, som jag, lite halvstressad av kombinationen jobb och att vara en god far och make så är valet enkelt. Att t ex hellre hitta på något kul med min fru eller barnen, slappa eller laga en god middag är värt rätt mycket. Dyrt, billigt eller prisvärt ligger i betraktarens ögon. Eller plånbok. Eller?

Kom ihåg; ju sämre din dag varit desto bättre vin är du värd!